

BEROEPSBELANGEN

DE TANDARTSENSCHOOL TE SOERABAJA.

DE VORMING VAN INDISCHE TANDARTSEN.

Met zekerheid kan worden aangenomen, dat in Juli 1928 de nieuwe tandartsenschool te Soerabaja zal worden geopend, meldt het Soer. Hdbl. Dit is de eerste en eenige school, waar door het Gouvernement tandartsen zullen worden opgeleid.

Tot heden was de vorming van Indische tandartsen niet geregeld. Er waren wel commissies, welke het examen voor tandarts afnamen, maar de examinandi moesten hun kennis opdoen bij een tandarts, en meestal waren het tandtechnici, die daar de praktijk van het vak hadden geleerd. Hoewel uiteraard op deze wyze ook goede krachten werden gewonnen, was de toestand niet ideaal. De voor-opleiding van de candidaten deed er overigens niet toe: lagere school was reeds voldoende. Wel had men zoowel aan de Stovia te Weltevreden als aan de N. I. A. S. een tandheekkundige kliniek, (te Soerabaja in de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting) waar leerlingen van deze artsen scholen zich practisch in de tandheekkunde konden bekwamen, maar dit onderwijs bleef een deel van het artsenonderwijs.

Nu zal de opleiding tot Indisch tandarts geregeld worden. Wanneer de laatste candidaat in „vrije studie” voor de examencommissie is geweest, begint in 1928 de schoolopleiding.

De tandartsenschool zal onderdak vinden in de gebouwen van de N.I.A.S., maar daarvan geen onderdeel vormen. Door den directeur van de N.I.A.S., dr. Van Zeben, werd voorgesteld om de tandheekkundige kliniek te houden in de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting, ook wanneer deze een nieuw gebouwencomplex zal hebben verkregen, waarbij dan met den bouw rekening kan worden gehouden. Dit heeft het groote voordcel dat dan alle klinieken bijeen blijven.

Van de leerlingen der tandartsenschool wordt geëischt dat zij ten minste einddiploma eener Mulo hebben. Eenmaal toegelaten, zullen zij

na een theoretische en praktische vorming van vier jaar tot tandarts worden bevorderd, na gunstig examen.

In de begroting voor 1928 vinden wij voor de tandartsenschool uitgetrokken een jaarsalaris voor den directeur van f 12.600, terwijl tevens gelden zijn toegestaan voor lessen in natuurkunde, scheikunde, plant- en dierkunde, histologie, anatomie en physiologie. Bovendien wordt in de begroting een post gevonden voor de bezoldiging van een techniker, tevens instrumentmaker.

Er is ook gerekend op het verstrekken van eenige studiebeurzen. Het is nog onbekend, wie als directeur van deze tandartsenschool zal optreden. De lessen in de bovengenoemde vakken zullen worden gegeven door leeraren van de Nederlandsch-Indische Artsenschool.

N. R. Ct.

Wij ontvingen het onderstaande met verzoek om opname in het Tijdschrift. — Red

TANDHEELKUNDIG INSTITUUT DER RIJKS UNIVERSITEIT.

Utrecht, 22 October 1927.

Oude Gracht 320 — Telefoon 1102.

Afd. Prothetische tandheelkunde.

Lector Mej. J. G. Schuiringa.

Naar aanleiding van Uw verzoek om een foto en het ontvangen van verschillende uitnodigingen voor Uwe Lustrum-feestelijkheden, waarvan ik de vriendelijke bedoelingen zeer op prijs stel, en welke feestelijkheden ik, buiten het „John Thomes” verband, met zeer veel genoegen zou hebben bijgewoond, moet ik U evenwel berichten, dat ik aan Uw verzoek en Uwe uitnodigingen om principieele bezwaren niet kan voldoen, daar ik mij, om redenen die ik aan het Bestuur van „John Thomes” heb uiteengezet en waarvan ik U hierbij een afschrift doe toekomen, met mijne aanwezigheid geen instelling kan sanctioneeren wier goed recht van bestaan ik op geen enkelen grond kan verdedigen. Daar ik op het standpunt sta, dat alleen in uiterste gevallen de docent zich in de aangelegenheden der studententverenigingen mag mengen, was er voor mij geen aanleiding officieel van mijn stand-

punt kennis te geven voor U mij door Uw schrijven in de gelegenheid betrok. Daar ik mijn standpunt reeds zeer lang geleden in een Lectoren-vergadering uiteenzette en daar ook instemming vond, meende ik, dat het niet in de eerste plaats op mijn weg lag om U te adviseeren. Nu dit blijkbaar niet is geschied of anders geen resultaat heeft gehad, zult U inzien dat dit van mijn standpunt de eenig aanvaardbare houding is.

Ik zal voorloopig in beperkten kring de zaak toelichten, en na het Lustrum, misschien in overleg met de studenten, nagaan op welke wijze er practisch met gunstig resultaat zou kunnen worden gehandeld.

w.g. J. G. SCHUIRINGA.

*Aan het Bestuur der Lustrum-Commissie
der Tandheelkundige Studentenvereeniging
„John Thomes”*

Utrecht.

TANDHEELKUNDIG INSTITUUT DER RIJKS UNIVERSITEIT.

Utrecht, 22 October 1927.

Oude Gracht 320 — Telefoon 1102

Afd. Prothetische tandheelkunde
Lector Mej. J. C. Schuiringa.

Aan het Bestuur der Tandheelkundige
Studentenvereeniging „John Thomes”.

In verband met het verzoek der Lustrum-commissie om een foto voor haar programma, waaraan ik niet voldeed, en met het feit dat ik voor de verschillende feestelijkheden van het Lustrum uitnodigingen ontving, meen ik, dat thans het tijdstip is aangebroken, waarop het mijn plicht is, mijn standpunt ten opzichte van Uwe vereeniging ook officieel ter Uwer kennis te brengen.

Hiertoe dragen ook bij de omstandigheid dat mijne zienswijze hieromtrent, waarmede trouwens reeds jaren verschillende bestuursleden Uwer vereeniging bekend zijn, thans door velen wordt gedeeld, en

het feit, dat het mij niet alleen als tandarts, maar vooral als docent, niet onverschillig mag laten hoe het openbare vereenigingsleven der tandheelkundige studenten de belangen van ons vak bevordert.

En dan vraag ik mij af, of de ontwikkeling van de Tandheelkundige Studentenvereeniging „John Thomes”, die dus den naam van een ernstig geleerde in haar wapen durft voeren, wel in de thans meest gewenschte richting plaats vindt.

Indertijd werd „John Thomes” opgericht als een Candidaat-Tandartsen-Vereeniging, toen de tandheelkundige studenten in het algemeen slechts voor enkele colleges waren ingeschreven en geen lid der toen bestaande algemeene studentenvereenigingen waren.

De namen der oprichters zijn ons een waarborg voor de toen bestaande wenschelijkheid van deze vereeniging en voor den ernst van hare wetenschappelijke strekking.

Deze regeling afzonderlijk voor tandheelkundige studenten is evenwel sedert jaren niet meer noodig, nu zij volledig collegegeld betalen, gewoon student zijn en lid kunnen zijn van de drie groote algemeene studentenvereenigingen: Corps, Unitas en Vrouwelijke Studenten Vereeniging, waarmee hun onvrijwillig geïsoleerde positie in de studentenmaatschappij geëindigd had kunnen zijn.

De voordeelen hiervan voor hunne algemeene ontwikkeling, oriëntatie in andere maatschappelijke verhoudingen, het over en weer leeren kennen en waardeeren van elkaars belangen en persoonlijke opvattingen, alles noodig voor ieder intellectueel, dus toekomstig cultureel leider der maatschappij, liggen voor de hand.

Bovendien voorkomt een dergelijke verbreeding van den geestelijken en maatschappelijken horizont een onder- en ook overschatting van het eigen studievak in haar verband met de algemeene belangen in de maatschappij.

Niets rechtvaardigt dus nog het voortbestaan van het isolement der tandheelkundige studenten, integendeel: deze dient zoo spoedig mogelijk te worden opgeheven en het ligt op den weg van de voor-aanstaanden onder de tandheelkundige studenten om voor dezen overgang naar de algemeene studentenvereeniging te ijveren.

„John Thomes” heeft hierin een taak te vervullen, waarin zij tot-nogtoe tekort schoot, daar zij, uit hoofde van haar tegenwoordigen bestaansvorm in de hand werkt dat de tandheelkundige studenten ook hun tijd voor ontspanning geheel onder vakgenooten doorbrengen. Zij moet tegenwoordig de wenschen van twee partijen bevredigen:

van één partij die de onmisbaarheid inziet van een tandheelkundige studievereeniging, en van een tweede partij, die aan een gezelligheidsvereniging de voorkeur geeft; worden aan deze tweede categorie geen groote concessies gedaan, dan blijft er geen voldoende aantal leden en kan de vereeniging door gebrek aan geld niet bestaan. Zoo is zij een halfslachtig iets geworden.

Thans maakt zij den indruk in hoofdzaak een gezelligheidsvereniging te zijn geworden, terwijl het wetenschappelijk gedeelte met alle, zeer te waardeeren moeite van enkelen in stand wordt gehouden. Dit compromis veroorzaakt dat vele ernstige studenten geen lid worden en „John Thomes” dan ook niet meer aangezien kan worden als de representant van alle tandheelkundige studenten.

1. Een groot deel der studenten is slechts lid van „John Thomes” en spreekt in en buiten hun werk zelden studenten van andere faculteiten, waaruit ook de totale onwetendheid te verklaren valt die vele vakgenooten aan den dag leggen omtrent de aangelegenheden van andere faculteiten.

2. De vereeniging gaat thans evenwel nog verder en neemt alle allures aan der algemeene studentenverenigingen door lustrum te gaan vieren met rede in de aula e. d.

3. Dit is bij geen der andere faculteitsverenigingen, die trouwens terecht in hoofdzaak zuivere studievereenigingen zijn, gebruikelijk.

4. Is de tandheelkunde dan zooveel belangrijker?

5. Dat er ditmaal hierdoor op twee achtereenvolgende dagen in de aula redevoeringen over tandheelkunde gehouden worden komt haar aanzien in geen geval ten goede.

6. Het is evenwel niet mijn bedoeling hier af te breken, zonder te trachten weer met U op te bouwen, in een, naar velen meenen, meer modernen en juisteren stijl.

7. Ook om degenen onder de studenten die voor mijne oplossing voelen een steun te geven kom ik hier openlijk voor mijne opvatting uit.

8. Naar mijn meening is het thans tijd om van „John Thomes”, zooals U trouwens aan zijn peet verplicht bent, een zuiver wetenschappelijke vereeniging te maken, en U voor het gezelligheidsgedeelte e. d. bij de groote algemeene vereenigingen aan te sluiten.

9. De overbodige, geestelijk en finantieel topzware, onderneming van de Almanak, kan worden afgeschaft. Dit is volstrekt geen gebrek aan pieteit jegens de voorvaderen, doch een biologisch volkomen normaal proces: De natuur ruimt ook op wat zijn tijd heeft gehad.

Zoo kan met een kleine contributie worden volstaan, waarvoor tijdschriften onder de leden kunnen circuleeren.

Er behoeven dan voor niemand meer financiële of andere bezwaren tegen het lidmaatschap te bestaan.

Op deze wijze bereikt U alle gewenschte voordeelen:

Een zuiver wetenschappelijke vereeniging, waaraan ook de docenten dientengevolge, desgewenscht, met meer genoegen hunne medewerking willen verleenē;

een vereeniging, waarvan men mag aannemen dat zij alle tandheekundige studenten vertegenwoordigt, en die bij voorkomende gelegenheden voor de behartiging der speciaal tandheekkundige belangen evengoed kan blijven werken als thans, terwijl hare positie in dit verband zuiverder zal zijn geworden, overigens niets haar belet om als reeds geschiedde, bij voorkomende gevallen met de medische faculteits-afdeeling van eene andere vereeniging samen te werken.

Het gezelligheids gedeelte van Uw studietijd in de algemeene vereenigingen komt dan op veel breeder basis. U kunt bovendien lid worden van de verschillende sub-vereenigingen, zoodat U ook na Uw studietijd op herdenkingsfeesten een veel ruimeren kring uit alle vakken in de maatschappij ontmoet en daarmee ook geregeld in relatie kunt blijven. Ik behoeft U er niet op te wijzen van hoe groot belang dit voor het aanzien van de tandheekkundige stand zou zijn.

De bedoeling van mijn schrijven is niet, U de vreugde van Uw feest te bederven, waar ik hoop dat U zich zult amuseeren zooals U zich dit had voorgesteld,

doch mijne groote belangstelling in de verdere ontwikkeling der tandheekkunde noodzaakt mij U thans dit geschrift te doen toekomen, ook, opdat U in mijn afwezigheid bij Uwe feestelijkheden geen gebrek aan belangstelling zult zien voor het tandheekkundig onderwijs.

doch de uiting van een principieel verschil in onze opvatting over de wijze waarop zijn belangen gediend worden.

Vooral hoop ik er mede te bereiken dat het moge bijdragen tot de ontwikkeling in de goede richting van een toekomstige „Tandheekkundige Studievereeniging”, in plaats van „John Thomes”.

Waar het hier behandelde onderwerp niet uitsluitend de belangen betreft van de leden Uwer vereeniging, doch van alle tandheekkundige studenten, heb ik het voornemen, op een door mij doelmatig geachte wijze aan dit schrijven meerdere publiciteit te geven.

w.g. J. G. SCHUIRINGA.

OPEN BRIEF AAN MEJUFFROUW J. G. SCHURINGA

Geachte Collega,

Het Bestuur van de T. S. V. „John Tomes (niet „Thomes”) heeft Uw aan haar gericht (hierbij afgedrukt) schrijven, in handen gesteld van den voorzitter van de Reunie Commissie van het laatste lustrum, ter inzage.

Ondergeteekenden — leden dier Commissie — vinden in Uw schrijven aanleiding om, waar U officieel Uwe zienswijze hebt kenbaar gemaakt, U in een open brief ons standpunt uiteen te zetten.

U is van meening dat het goed recht van bestaan van „John Tomes” op geen enkelen grond te verdedigen valt, waarvoor U als gronden aanvoert, dat er slechts behoefte bestaat aan een studie-vereening; dat het aantal leden te gering is; dat een tandheelkundige „gezelligheidsvereening” uit den boeze moet worden geacht en gestreefd dient te worden naar een oplossing dier leden in de algemeene studentenvereeningen.

Wij willen U hierop antwoorden, niet te kunnen inzien dat het „wetenschappelijk peil” van „John Tomes” in de laatste jaren veranderd zou zijn.

Wel is ons door het bestuur medegedeeld, dat men den laatsten tijd moeite heeft gehad sprekers te krijgen, doch dit euvel dunkt ons voor de toekomst gemakkelijk te vermijden.

Indien het Bestuur zich wendt tot de Ned. Mij. tot bev. der Tandheelkunde zijn wij overtuigd, dat deze er ongetwijfeld in zal slagen de studenten te helpen aan een sprekerslijst, die aan redelijk te stellen eischen zal voldoen.

Uw raad, dat „John Tomes” moet worden omgezet in een studie-vereening en de leden zich moeten aansluiten bij de overige algemeene studentenvereeningen is ons inziens op de door U aangegeven wijze onuitvoerbaar en ongewensch.

Onuitvoerbaar, omdat bij een dergelijke omzetting er niet alleen niet de geringste waarborg is dat de door U bedoelde aansluiting werkelijk zal plaats vinden, doch men integendeel vrij zeker kan aannemen dat de meesten dan van geen enkele Vereening lid zouden zijn.

Ongewensch, omdat, zelfs wanneer dit percentage mocht mee-

vallen, daarmede ook de scheiding die er nu eenmaal bestaat tusschen de leden dier algemeene Vereenigen, onverbiddeijk naar het Tandheelkundig Instituut zou worden overgebracht, waardoor het gevoel van saamhoorigheid, dat in dertig jaren zulk bij uitstek gunstige resultaten voor de geheele professie heeft opgeleverd, niet alleen zou worden opgeheven, maar ook groote kans zou loopen in het tegendeel over te slaan.

Gezien het feit dat de tandheelkundige studenten nu eenmaal grotendeels op samenwerken in hetzelfde gebouw zijn aangewezen, zouden er kleine clubs en clubjes ontstaan, die het door U geschetste beeld beduidend zouden verergeren.

Daar komt bij, dat het lidmaatschap van „John Tomes” nimmer een beletsel is geweest voor aansluiting bij andere studentencorporaties en dat een vereeniging waarvan de leden slechts een gering aantal malen bijeenkomen, moeilijk kan worden vergeleken bij een algemeene studentenorganisatie, die met eigen clublokalen haar leden iets geheel anders biedt!

Het aantal leden van „John Tomes” is procentsgewijze nog steeds verheugend groot te noemen, grooter dan in de meeste intellectueele vakvereeningen het geval is.

Waar deze desalniettemin (en volkomen terecht) spreken namens hunne beroepen is het ons niet duidelijk, waarom U „John Tomes” dit recht zou willen ontzeggen en dit te minder, omdat het overgrote deel der niet-leden spoorstudent is en het percentage der in Utrecht wonende leden dus nog belangrijk grooter wordt!

Uw optimisme dat een toekomstige tandheelkundige studievereeniging de door U gewenschte verbetering zou brengen, vermogen wij evenmin te deelen.

Zelf schrijft U, dat voor het behouden van het ledental groote concessies gedaan moeten worden aan de z.g. „gezelligheidsgroep”. Daaruit volgt dus dat zulk een studievereeniging een zoo klein groepje zou worden, dat zij dan juist geen recht van spreken meer zou hebben.

Onze indruk, die gebaseerd is op de gehoorde meening van een zoo groot mogelijk aantal studenten uit alle studie jaren, is dat het getal dat voor Uw standpunt ook maar iets voelt, zóó gering is, dat het een te verwaarloozen factor vormt. Waar Uwe mede-docenten, naar ons is medegedeeld, van Uwe actie ten eenenmale onkundig waren, is het ons niet duidelijk waarop Uwe meening is ge-

grond, dat de medewerking van die docenten aan zulk een groepje met meer genoegen zou worden verleend. Wij zijn trouwens van oordeel dat in die Vereeniging de wetenschap daàr niet het aller-eerst gezocht zou moeten worden.

Immers waar de studenten tijdens hunne studiejaren geheel op de docenten zijn aangewezen, zou die Vereeniging dan niet veel anders worden dan — laat ons zeggen — een avondbijeenkomst in het Instituut.

De „wetenschappelijkheid” van een Studentenvereeniging zal men steeds „cum grano salis” moeten nemen: het is altijd de bedoeling geweest om naast het dagelijks gehoorde ook nu en dan een ander geluid te laten weerklinken, liefst over tandheelkundige onderwerpen die niet in het directe studieplan zijn opgenomen.

Wij zijn op grond van het bovenstaande van meening, dat geen enkele, van de door U aangevoerde redenen, het goed recht van bestaan van „John Tomes” heeft aangetast en in stellige tegenspraak met Uwe overtuiging meenen wij dat haar verdwijnen een betreurenswaardig en zwaar verlies zou zijn voor het tandheelkundig studentenleven, dat niet zou nalaten op den duur nadeelig in te werken ook in het tandheelkundig Vereenigingsleven.

Geenszins willen wij echter ontkennen, dat er aan het interne leven van „John Tomes” te veranderen en te verbeteren valt.

Wij beamen de juistheid van Uwe opmerking dat het vrijwillig isolement van een groot deel der tandheelkundige studenten een fout is en dat het optreden naar buiten als op zichzelf staande organisatie daarom ongetwijfeld zijn bezwaren heeft.

Het verdient inderdaad aanbeveling dat een zoo groot mogelijk aantal leden van „John Tomes” tevens lid is van een der algemeene studentenvereenigingen en pogingen in die richting kunnen op onzen warmen steun rekenen.

Willen die pogingen echter ook maar de geringste kans van slagen hebben, dan zullen zij met de noodige tact moeten worden aangepend.

Of het door U aan het Bestuur gerichte schrijven echter de meest aangewezen weg is, om gebreken in het tandheelkundig studentenleven te verbeteren, meenen wij op goede gronden te mogen betwijfelen.

Wanneer Curatoren, Senaat, Faculteit, College van Lectoren (althans in zijn meerderheid) en de Tandheelkundige Vereenigingen zich

opmaken om „John Tomes” geluk te wenschen met het zesde lustrum en de Vereeniging (naar wij moeten aannemen in volle oprechtheid) toewenschen „nog vele jaren na deze”, dan lijkt het oogenblik ons voor een eenling minder gelukkig gekozen om de jubilaresse mede te deelen dat haar goed recht van bestaan op geen enkelen grond te verdedigen is.

Wanneer die eenling dan tevens docent is en dus moet weten dat de studenten zich bijzonder veel moeite gegeven hebben (en met succes) om aan dat lustrum grooten luister bij te zetten, dan wordt die mededeeling er niet gelukkiger om.

Wanneer ten slotte door U aan outsiders (de medische faculteit) — door een afschrift van Uw schrijven — van deze persoonlijke meening op dit tijdstip en op deze wijze mededeeling wordt gedaan, terwijl Uwe collega's docenten daarvan onkundig worden gelaten, dan ontsnapt deze handelwijze niet alleen aan ons begrip, maar zijn wij tevens van meening dat zij niet bevorderlijk kan zijn aan de zoo noodige onderlinge samenwerking.

Het eventueel ontbreken van een dergelijke samenwerking zou, naar onze vaste overtuiging, veel noodlottiger zijn, dan welke gebreken ook in de interne organisatie van een Studenten Vereeniging.

J. J. BACKER DIRKS.

B. R. BAKKER.

S. BLAAUW.

A. EDEL.

H. M. FOKS.

A. L. J. C. v. HASSELT.

I. A. HOLTHAUS.

J. M. KLINKHAMER.

H. LANDHEER.

G. D. MARGADANT.

CH. F. L. NORD.

J. H. OOSTINGH.

KRIJN VERHOEVEN.

W. WIRTJES.